

3. ปัจจัยความเสี่ยง

3.1 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้บริหารระดับสูง

ผู้ร่วมก่อตั้งบริษัทและเป็นผู้บริหารหลักของบริษัท ทั้ง 3 คน ซึ่งได้แก่ นายณรงค์ ทศนนิพันธ์ นายทัศชะพงศ์ ประเวศวรารัตน์ และนายทรงศักดิ์ วิสุทธิพิทักษ์กุล (โดยปัจจุบันนายทรงศักดิ์ วิสุทธิพิทักษ์กุล ได้ลาออกจากการเป็นผู้บริหารของบริษัทแล้ว) เป็นวิศวกรที่มีประสบการณ์มายาวนานในวงการธุรกิจก่อสร้างโดยเฉพาะการก่อสร้างงานใต้ดินกว่า 34 ปี จึงเป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไปของผู้ออกแบบ บริษัทวิศวกรที่ปรึกษา ตลอดจนเจ้าของโครงการต่างๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีส่วนสำคัญในการติดต่อกับลูกค้า

อย่างไรก็ตามบริษัทได้เล็งเห็นถึงความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้บริหารทั้ง 3 คนดังกล่าว โดยมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในแต่ละแขนงเพื่อให้สามารถขึ้นมารองรับงานของผู้บริหารระดับสูงได้ เช่น การสรรหาบุคลากรมืออาชีพเข้ามาช่วยบริหารงาน การริเริ่มให้มีการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารระดับกลางและระดับปฏิบัติการของบริษัทกับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานและระดับปฏิบัติการของลูกค้าที่เป็นทั้งหน่วยงานราชการและเอกชน เพื่อให้สามารถรักษาสัมพันธอันดีของผู้บริหารรุ่นต่อไป ถึงแม้คุณทรงศักดิ์ วิสุทธิพิทักษ์กุล ได้ลาออกไป บริษัทฯ ได้สรรหาบุคลากรเข้ามาแทน ซึ่งผลงานก็เป็นที่น่าพอใจ

3.2 ความเสี่ยงจากการพึ่งพาวิศวกร

ธุรกิจของบริษัทต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์งานออกแบบ วางแผน และดำเนินการก่อสร้างตามแผนที่วางไว้ ซึ่งหมายถึงวิศวกรในระดับผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ (Executive Vice President) ผู้จัดการโครงการ (Project Manager) และวิศวกรผู้ควบคุมงาน (Project Engineer หรือ Foreman) หากบริษัทสูญเสียบุคลากรเหล่านี้ไปย่อมส่งผลกระทบต่อความสามารถในการรับงาน ตลอดจนผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคตได้

อย่างไรก็ตามผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ (Executive Vice President) ผู้จัดการโครงการ (Project Manager) หรือ วิศวกรผู้ควบคุมงาน (Project Engineer) ของบริษัทส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ล้วนมีอายุงานกับบริษัทประมาณ 10 – 20 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมามีบริษัทมีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ดี โดยมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่งบุคลากรเข้าร่วมการสัมมนาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ตลอดจนมีมาตรการจูงใจต่างๆ ที่สามารถแข่งขันกับตลาดได้ เพื่อรักษามูลค่าให้ทำงานกับบริษัท และเพื่อลดปัญหาดังกล่าว บริษัทได้ดำเนินการให้สถาบันการศึกษาต่างๆ ส่งนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์เข้าฝึกงานที่บริษัทเป็นประจำทุกปี ทำให้มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันต่างๆ ดังกล่าวให้ความสนใจที่จะร่วมงานกับบริษัทต่อไป และบริษัทยังมีการมอบทุนการศึกษาให้กับสถาบันต่าง ๆ เช่น AIT (Asian Institute of Technology) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, โครงการวิศวกรรมโยธานานาชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น และยังมีมอบทุนการศึกษาระดับปริญญาเอก 1 ทุน กับพนักงานของบริษัทฯ ในสาขาวิศวกรรมปฐพี เข้าศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจุบันได้จบการศึกษาแล้ว ซึ่งก็ได้กลับเข้าทำงานร่วมกับบริษัทต่อไป

3.3 ความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงจากคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญา โดยเฉพาะเรื่องการชำระเงินตามความสำเร็จของงาน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผลการดำเนินงานของบริษัทได้ อย่างไรก็ดีบริษัทมีนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว โดยการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของลูกค้าก่อนการรับงาน การหาข้อมูลของลูกค้าอื่นเพิ่มเติม หรือมีการเรียกเก็บเงินล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินงานรวมถึงการเรียกเก็บเงินตามผลงานที่ทำเสร็จ

3.4 ความเสี่ยงจากเปลี่ยนแปลงราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการก่อสร้าง

ลักษณะการรับงานของบริษัทสามารถจำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ (1) งานที่รับเหมาค่าแรงงานและค่าวัตถุดิบ และ (2) งานที่รับเหมาเฉพาะค่าแรงงานอย่างเดียว ในกรณีที่บริษัทรับงานประเภทที่ (1) ซึ่งต้องรับผิดชอบทั้งการก่อสร้างและการจัดซื้อวัตถุดิบนั้น ทำให้มีความเสี่ยงเรื่องต้นทุนการดำเนินงานสูงขึ้นจากความผันผวนของราคาหรือการขาดแคลนวัตถุดิบเนื่องจากบริษัทจะต้องเสนอราคารับเหมาล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินงาน อย่างไรก็ตามผลกระทบดังกล่าวอาจไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอื่นๆ เนื่องจาก

- ลักษณะของงานส่วนใหญ่ที่บริษัท รับเหมา จะมีช่วงระยะเวลาการทำงานค่อนข้างสั้น คือโดยเฉลี่ยประมาณ 3-5 เดือน ต่อโครงการ ทำให้บริษัทสามารถควบคุมราคาวัสดุที่ต้องใช้ในการก่อสร้างได้
- วัตถุดิบหลักมีเพียง 2 รายการ คือ คอนกรีตผสมเสร็จและเหล็กเส้น ซึ่งบริษัทเป็นลูกค้ารายใหญ่ของผู้จัดจำหน่ายวัสดุดังกล่าว ทำให้สามารถเจรจาต่อรองโดยอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบรายใหญ่ และกำหนดราคาคงที่ในระยะเวลาหนึ่งๆได้ นอกจากนี้ในกรณีที่ราคาวัสดุผันผวนมาก บริษัทอาจซื้อวัตถุดิบทั้งจำนวนที่บริษัทประมาณว่าจะต้องใช้ในงานที่รับจ้างไว้แล้ว และกำหนดให้ผู้จัดจำหน่ายทยอยส่งวัสดุให้บริษัทเมื่อจะมีใช้งานจริง
- น้ำมันดีเซล มีการปรับปรุงราคาเป็นแบบลอยตัวซึ่งมีผลกระทบด้านต้นทุนของบริษัท บริษัทได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมากและติดตามความผันผวนของราคาอย่างใกล้ชิด หากแนวโน้มของราคาเพิ่มสูงขึ้นซึ่งมีผลกระทบกับต้นทุนดำเนินการ บริษัทจะทำการปรับราคาเพิ่มขึ้นในการรับงานต่อไปเพื่อชดเชยต้นทุนที่เหมาะสม และคำนึงถึงศักยภาพการแข่งขันในตลาดประกอบด้วย

3.5 ความเสี่ยงจากการดำเนินงานไม่เสร็จตามกำหนดหรืองานไม่ได้คุณภาพตามที่กำหนด

โดยทั่วไปงานก่อสร้างที่บริษัทดำเนินการอยู่นั้นจะมีค่าปรับในกรณีที่มีการดำเนินงานล่าช้ากว่าที่กำหนดซึ่งปกติมีอัตราร้อยละ 0.01 ของมูลค่างานต่อวัน และมีการกำหนดค่าปรับสูงสุดเป็นจำนวนวันหรือเป็นร้อยละของมูลค่างานในกรณีที่งานที่ส่งมอบไม่ได้มาตรฐานตามแบบที่กำหนด ซึ่งหากมีเหตุการณ์ใดๆ ดังกล่าวเกิดขึ้น บริษัทจะต้องดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ส่งผลให้ต้นทุนสูงขึ้นและเสียเวลาในการทำงานเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามหากความล่าช้าของการดำเนินงานนั้นมิได้มีสาเหตุมาจากบริษัท อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงแบบการก่อสร้าง หรือสถานที่ที่รับมอบไม่พร้อมที่จะสามารถดำเนินการได้ หรือสภาพดินฟ้าอากาศไม่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน ซึ่งการปฏิบัติการของผู้รับเหมาก่อสร้างจะเป็นไปด้วยความยากลำบากถ้าไม่มีการวางแผนงานที่ดีพอ นั้น บริษัทจะสามารถเจรจาและชี้แจงให้ผู้ว่าจ้างทราบและสามารถขอยืดเวลาการดำเนินงานออกไปได้ ทั้งนี้ในระยะเวลาที่ผ่านมาในส่วนของงานเสาเข็มเจาะและกำแพงกันดิน บริษัทยังไม่เคยถูกปรับอันมีสาเหตุมาจากการส่งงานล่าช้า เนื่องจากบริษัทมีประสบการณ์ด้านงานก่อสร้างมาเป็นเวลานาน จึงสามารถวางแผนการทำงานและเตรียมมาตรการป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นล่วงหน้า โดยการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน จำนวนของวิศวกรผู้ควบคุมงานที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตลอดจนเทคนิคการก่อสร้างแบบใหม่ๆ

3.6 ความเสี่ยงในเรื่องการออกกฎระเบียบใหม่ของภาครัฐ

การที่ภาครัฐออกกฎระเบียบใหม่ๆ ขึ้นมา ซึ่งมีส่วนกระทบกับการรับงานก่อสร้างอาคารต่างๆ เช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับใบอนุญาตสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลทำให้การออกใบอนุญาตก่อสร้างออกมาช้า จะทำให้ต้นทุนในการก่อสร้างเปลี่ยนไปในอัตราที่

สูงขึ้น แต่ในการประกอบธุรกิจเข้มงวดและกำกวมกันดินของบริษัท งานที่รับเข้ามาจะเสร็จภายในระยะเวลา 3 - 4 เดือน ดังนั้นผลกระทบจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอันสั้น การป้องกันความเสี่ยงที่บริษัทจะรับงานโดยจะต้องมีการตรวจสอบถึงขั้นตอนการดำเนินการขอใบอนุญาต ว่าดำเนินการไปถึงขั้นตอนไหนแล้ว ก่อนบริษัทจะตัดสินใจทำการรับงานเพื่อจะนำมาวางแผนดำเนินการในการควบคุมต้นทุนการผลิตให้ได้ตามเป้าหมาย

3.7 ความเสี่ยงจากการลงทุนในบริษัทย่อย กิจกรรมร่วมค้า และบริษัทอื่น

โดยที่บริษัทได้ลงทุนในบริษัทย่อย กิจกรรมร่วมค้า และบริษัทอื่นจำนวนหลายบริษัท โดยการประกอบธุรกิจจะสอดคล้องกับลักษณะธุรกิจของกลุ่มบริษัท ที่ประกอบด้วยการลงทุนและการก่อสร้างโครงการหลายโครงการ แต่ละโครงการจะมีผู้ร่วมลงทุนแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามกิจกรรมร่วมค้าที่จัดตั้งขึ้นส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินโครงการเพียงไม่กี่โครงการ และเมื่อโครงการนั้นแล้วเสร็จ ก็จะเลิกกิจกรรมร่วมค้า ในแง่ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนจะจำกัดเท่ากับเงินลงทุนในแต่ละองค์กร ซึ่งในการลงทุนแต่ละครั้งบริษัท จะมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของแต่ละโครงการ หรือแต่ละบริษัท อย่างรอบคอบ รวมทั้งยังพิจารณาถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต ทั้งนี้บริษัทในกลุ่มที่ได้ลงทุนไปแล้วในส่วนใหญ่มีผลประกอบการเป็นที่น่าพอใจ

3.8 ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้อง

ในการทำงานก่อสร้างต่างๆ นั้นอาจมีผลกระทบของความเสียหาย ซึ่งมีสาเหตุได้หลายประการ เช่น ความเสียหายข้างเคียงที่อยู่ใกล้หรือติดกับสถานที่ก่อสร้าง หรือความเสียหายจากการก่อสร้างที่ไม่ได้มาตรฐานหรือตามแบบก่อสร้าง จึงอาจเกิดการฟ้องร้องจากผู้เสียหาย เช่น เจ้าของสถานที่ข้างเคียงหรือเจ้าของโครงการ ได้ ซึ่งอาจส่งผลเสียหายให้กับบริษัท

เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในกรณีของการถูกฟ้องร้อง ก่อนที่บริษัทจะเริ่มเข้าสถานที่ก่อสร้างได้มีการทำประกันภัยความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสาเหตุของการก่อสร้าง รวมทั้งได้มีการทำ Pre survey ก่อนเริ่มงานเสมอ และในส่วนของเจ้าของโครงการบริษัทได้มีการวาง Bond ประกันผลงานให้กับเจ้าของโครงการไว้ประมาณ 1 - 2 ปี แล้วแต่กรณี ในอดีตที่ผ่านมาบริษัทไม่เคยถูกฟ้องร้องใดๆ จากเจ้าของโครงการเนื่องจากคุณภาพในการทำงานของบริษัทเป็นไปตามมาตรฐานสากล ในส่วนของการถูกฟ้องร้องจากเจ้าของสถานที่ข้างเคียงนั้นก็มีบ้าง แต่ก็ไม่มีผลเสียหายกับทางบริษัทเพราะได้มีการทำประกันภัยไว้รองรับและความเสียหายนี้เกิดหากมี ก็มีเพียงเล็กน้อย

3.9 ความเสี่ยงในการที่ไม่สามารถงานใหม่มารองรับโครงการที่ใกล้ทำเสร็จได้

ในสภาพของงานก่อสร้างเสาเข็มเจาะและกำแพงกันดินในแต่ละโครงการใช้เวลาประมาณ 3 - 4 เดือน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการหางานโครงการใหม่มารองรับงานเก่าที่ใกล้เสร็จ

บริษัทมีส่วนแบ่งในตลาดเสาเข็มเจาะและกำแพงกันดินประมาณร้อยละ 42 ถือว่ามีส่วนแบ่งการตลาดที่มากที่สุด ซึ่งถ้ามีงานใหม่ๆ เกิดขึ้นบริษัทมีโอกาสได้รับงานสูงกว่าคู่แข่งรวมทั้งบริษัทที่มีชื่อเสียงมากกว่า 30 ปี จึงรู้ถึงสภาพการแข่งขันได้เป็นอย่างดีและบริษัทได้ขยายฐานของการรับงานเพิ่มมากขึ้น เช่น งานฐานราก, งานโครงสร้าง และงานด้านถนนและอุโมงค์ รวมทั้งได้มีการขยายงานไปต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์